

MEMO

Onderwerp:
Cumulatieve effecten fietsvriendelijk maken
onderhoudspad Gouweveerpolder

's-Hertogenbosch,
4 mei 2011

Van:
Gijs Kos

Afdeling:
Divisie M&R Den Bosch

Aan:
Marco van Antwerpen (provincie Zeeland)

Projectnummer:
B02043.000133.0100

Opgesteld door:
Gijs Kos

Ons kenmerk:
PZDB-M-11120

Kopieën aan:
Raymond Derksen (waterschap
Scheldestromen)
Roy van de Voort (projectbureau
Zeeweringen)

DIVISIE MILIEU & RUIMTE

Aanleiding

Naar aanleiding van het fietsvriendelijke inrichten van het onderhoudspad heeft ARCADIS een aanvullende toetsing opgesteld (ARCADIS, 2010). Naar aanleiding van een reactie van de Vogelbescherming is nader gekeken naar de cumulatie van effecten. Hierbij ligt in het bijzonder de aandacht op het windmolenpark dat in de Gouweveerpolder voorzien is en cumulatie van effecten in combinatie met het aangepaste onderhoudspad.

Effecten

De volgende verstoringen zijn aanwezig en voorzien in de Gouweveerpolder en op het voorland:

- De effecten van het fietsvriendelijk inrichten van het onderhoudspad in de Gouweveerpolder leidt tot geringe effecten, omdat de aantallen vogels laag zijn, het gebied een geringe functie heeft en voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig zijn (ARCADIS, 2010).
- In de huidige situatie vinden al verschillende vormen van verstoring plaats op het voorland van de Gouweveerpolder, waardoor aanvullende effecten gering zijn:
  - De dijk en onderhoudspad zijn in de huidige situatie vrij toegankelijk. Vooral wandelaars (uitlaten van honden) maken gebruik van het gebied;
  - Ten zuiden van het schor ligt een spitvak. Dit spitvak strekt zich uit over het gehele slik en beperkt zich niet tot een deel van het slik. Dit leidt tot verstoring van het schor en aanliggende delen van de dijk;
  - Daarnaast worden jaarlijks vergunningen verleend voor het snijden van zeegroenten op het schor. Dit betekent dat het schor, de omliggende dijken en het slik vrij toegankelijk zijn (tot 15 juli) en dat verstoring aan de orde is.

Voorafgaand aan het fietsvriendelijk inrichten van het onderhoudspad vond al verstoring plaats in de omgeving van het schor. De huidige natuurwaarden hebben zich ontwikkeld onder deze verstoringsdruk. De voorziene wijziging voorziet eigenlijk alleen in het beter toegankelijk maken

015834 2011 PZDB-M-11120

Cumulatieve effecten openstelling fietspad Gou

ARCADIS

van het gebied voor weinig versturende activiteiten als fietsen. Gezien de huidige mate van verstoring leidt de verwachte toename van recreatie op de dijk niet tot verdwijnen van aanwezige natuurwaarden. Nieuwe activiteiten als fietsen vinden alleen plaats op de delen van de dijk die al opengesteld en gebruikt worden door wandelaars en leiden daarmee tot geringe effecten, gezien de huidige verstoringsdruk.

- De toetsing van het molenpark in de Gouweveerpolder beschrijft het effect op aanwezige vogels. De ruimte voor deze vogels is groot. De plaatsen waar foeragerende en rustende vogels voorkomen is mede afhankelijk van de gewaskeuze en liggen dan ook niet vast binnendijs. Dit betekent dat binnendijs voldoende alternatieve rust- en foerageergebieden liggen na realisatie van het windmolenpark (Ecologische Adviesbureau Henk Baptist, 2010).

Conclusie

De combinatie van het fietsvriendelijk inrichten van het onderhoudspad met het gebruik van het windmolenpark in de Gouweveerpolder leiden tot een cumulatie van effecten. Voor beide projecten zijn geen significante effecten voorzien. Gezien het geringe aantal vogels op het voorland van de Gouweveerpolder, de hoge mate van huidige verstoring op het voorland van de Gouweveerpolder en het grote aanbod aan alternatieve verblijfplaatsen binnendijs, is significantie van cumulatieve effecten uitgesloten.

Bronnen

- ARCADIS, 2010. Toetsing openstelling onderhoudspad Gouweveerpolder. Kenmerk PZDB-M-10290.
- Ecologisch adviesbureau Henk Baptist, 2010. Natuureffect plaatsing windturbines Gouweveerpolder *Een update*. D.d. Maart 2010. Rapport 2010/3.